

У Х В А Л А
про відкриття провадження у справі

16 березня 2023 року суддя Лохвицького районного суду Полтавської області Бондарь В.А., розглянувши матеріали справи за позовною заявою Максютенка Миколи Олексійовича до держави Російська Федерація в особі Уряду Російської Федерації про відшкодування моральної шкоди, спричиненої збройною агресією Російської Федерації проти України, -

В С Т А Н О В И В:

Позивач Максютенко Микола Олексійович (Полтавська область, Миргородський район, с.Яхники, вул.Шевченка, 74) звернувся до суду з позовною заявою до держави Російська Федерація в особі Уряду Російської Федерації (адреса: Російська Федерація м. Москва вул. Червонопресненська набережна буд. 2) про відшкодування моральної шкоди, спричиненої збройною агресією Російської Федерації проти України.

Відповідно дост. 497 ЦПК України- підсудність судам України цивільних справ з іноземним елементом визначається ЦПК, законом або міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

Пред'явлення позову до іноземної держави, забезпечення позову і звернення стягнення на майно іноземної держави, яке знаходиться в Україні, відповідно до статті 32 Віденської конвенції 1961 року можуть бути допущені лише за згодою компетентних органів відповідної держави.

17 лютого 2021 року Верховний Суд по справі № 756/11440/19 дійшов висновку, що вирішуючи справу, суди попередніх інстанцій правомірно, з посиланням на відповідні норми законодавства вказали на те, що відповідач має в Україні судовий імунітет, а отже, необхідна згода дипломатичного представництва на пред'явлення до нього позову.

З'ясування цього питання має істотне значення для вирішення справи, оскільки від цього залежить, чи має суд право здійснювати подальші процесуальні дії. За відсутності такої згоди іноземна держава не може одержати правового статусу відповідача в цивільному процесі України.

При цьому вчиняти такі процесуальні дії повинен не позивач, а саме суд.

Зазначена правова позиція висловлена Верховним Судом у постановках: від 13 травня 2020 року у справі 711/17/19 (провадження № 61-10776св19); від 03 червня 2020 року у справі №357/13182/18 (провадження № 61-12202св19); від 03 червня 2020 року у справі 711/14/19 (провадження 61-12536св19); від 09 вересня 2020 року у справі № 321/211/20 (провадження № 61-8142св20); від 04 листопада 2020 року у справі № 280/1380/19 (провадження № 61-13348св20), яка згідно вимог ч. 4 ст. 263 ЦПУ України має застосовуватися до спірних правовідносин.

Слід зазначити, що діяльність дипломатичних представництв України в Росії та Росії в Україні, а також будь-яке дипломатичне спілкування припинені відповідно до Віденської конвенції про дипломатичні зносини 1961 року.

Отже, подальше застосування алгоритму з отримання згоди РФ на відмову від судового імунітету, а також подача будь-яких судових документів у даній категорії справ до російської сторони дипломатичними каналами унеможлиблюється.

Постановою КЦС ВС від 14 квітня 2022 року у справі № 308/9708/19, Верховний Суд дійшов висновку про те, що починаючи з 2014 року, немає необхідності в направленні до посольства Російської Федерації в Україні запитів щодо згоди Російської Федерації

бути відповідачем у справах про відшкодування шкоди, у зв'язку з вчиненням Російською Федерацією збройної агресії проти України й ігноруванням нею суверенітету та територіальної цілісності Української держави. А з 24 лютого 2022 року таке надсилання неможливе ще й з огляду на розірвання дипломатичних відносин України з Російською Федерацією.

У справі *Delcourt v. Belgium* Суд зазначив, що «у демократичному суспільстві у світлі розуміння Конвенції, право на справедливий суд посідає настільки значне місце, що обмежувальне тлумачення статті 6 не відповідало б меті та призначенню цього положення».

У справі *Bellet v. France* Суд зазначив, що «стаття 6 § 1 Конвенції містить гарантії справедливого судочинства, одним з аспектів яких є доступ до суду. Рівень доступу, наданий національним законодавством, має бути достатнім для забезпечення права особи на суд з огляду на принцип верховенства права в демократичному суспільстві. Для того, щоб доступ був ефективним, особа повинна мати чітку практичну можливість оскаржити дії, які становлять втручання у її права».

Зважаючи на викладене, з урахуванням права позивача на справедливий суд, суддя вважає за можливі відкрити провадження у справі за відсутності згоди дипломатичного представництва Російської Федерації.

Позовна заява подана з додержанням вимог статей 175-177 ЦПК України, віднесена до предметної, суб'єктної, інстанційної та територіальної юрисдикції суду.

Підстави для залишення позовної заяви без руху, її повернення, відмови у відкритті провадження відсутні.

Дана справа підсудна Лохвицькому районному суду Полтавської області.

Відповідно до ч. 2 ст. 19 ЦПК України цивільне судочинство здійснюється за правилами, передбаченими цим Кодексом, у порядку: наказного провадження; позовного провадження (загального або спрощеного); окремого провадження.

Частиною 4 ст. 19 ЦПК України передбачено, що загальне позовне провадження призначене для розгляду справ, які через складність або інші обставини недоцільно розглядати у спрощеному позовному провадженні.

Ця справа не відповідає ознакам малозначної справи, наведеним у ст. 19 ЦПК України.

Згідно ч. 4 ст. 274 ЦПК України в порядку спрощеного позовного провадження не можуть бути розглянуті справи у спорах: що виникають з сімейних відносин, крім спорів про стягнення аліментів, збільшення їх розміру, оплату додаткових витрат на дитину, стягнення неустойки (пені) за прострочення сплати аліментів, індексацію аліментів, зміну способу їх стягнення, розірвання шлюбу та поділ майна подружжя; щодо спадкування; щодо приватизації державного житлового фонду; щодо визнання необґрунтованими активів та їх витребування відповідно до глави 12 цього розділу; в яких ціна позову перевищує двісті п'ятдесят розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб; інші вимоги, об'єднані з вимогами у спорах, вказаних у пунктах 1-5 цієї частини.

Позивач звернувся до суду з позовом до держави Російська Федерація в особі Уряду Російської Федерації про відшкодування моральної шкоди, тому через складність відсутні підстави для розгляду цієї справи в спрощеному порядку.

На підставі викладеного суд приходиться до висновку, що позовна заява Максютенка Миколи Олексійовича до держави Російська Федерація в особі Уряду Російської Федерації про відшкодування моральної шкоди, спричиненої внаслідок збройної агресії Російської Федерації, підлягає розгляду в порядку загального позовного провадження.

Тому справу слід прийняти до провадження, з метою виконання вимог, передбачених ч. 1 ст. 189 ЦПК України, розпочати підготовче провадження та призначити підготовче засідання у справі.

На підставі викладеного, керуючись ст.ст. 19, 187, 189, ст. 274, 258 ЦПК України, суддя,-

у х в а л и в:

Прийняти до розгляду та відкрити провадження в цивільній справі за позовом Максютенка Миколи Олексійовича до держави Російська Федерація в особі Уряду

Російської Федерації про відшкодування моральної шкоди, спричиненої збройною агресією Російської Федерації проти України.

Розгляд справи провести в порядку загального позовного провадження.

Почати підготовче провадження з дня постановлення цієї ухвали. В судове засідання викликати осіб, які беруть участь у справі.

Проведення підготовчого засідання призначити на 09-40 год. 11 квітня 2023 року.

Учасникам справи надіслати копії ухвали про відкриття провадження у справі протягом двох днів з дня її складення у відповідності до ч. 5 ст. 272 ЦПК України.

Відповідачу разом з копією ухвали про відкриття провадження у справі одночасно надіслати копії позовної заяви та доданих до неї документів.

Визначити відповідачу п'ятнадцятиденний строк з дня вручення даної ухвали для подання відзиву на позовну заяву. У зазначений строк відповідач має право надіслати суду відзив на позовну заяву, який повинен відповідати вимогам ст. 178 ЦПК України, і всі письмові та електронні докази (які можливо доставити до суду), висновки експертів і заяви свідків, що підтверджують заперечення проти позову.

Відповідно до вимог ч. 4 ст. 178 ЦПК України, одночасно з надісланням (наданням) відзиву до суду, копія відзиву та доданих до нього документів відповідач зобов'язаний надіслати іншим учасникам справи. У разі ненадання відповідачем відзиву у встановлений судом строк без поважних причин суд вирішує справу за наявними матеріалами (ч. 8 ст. 178 ЦПК України).

Відповідно до ч. 1 ст. 193 ЦПК України, у строк для подання відзиву відповідач має право пред'явити зустрічний позов.

Встановити позивачу п'ятиденний строк з дня отримання відзиву для подання відповіді на відзив, яка має відповідати вимогам частини третьої-п'ятої ст. 178 ЦПК України, копія якої одночасно з поданням до суду повинна бути надіслана іншим учасникам справи.

Встановити відповідачу п'ятиденний строк з дня отримання відповіді на відзив для подання заперечення, яке має відповідати вимогам частини третьої-п'ятої ст. 178 ЦПК України, копія якого одночасно з поданням до суду повинна бути надіслана іншим учасникам справи.

Інші учасники справи мають право надати свої письмові пояснення щодо відповіді на відзив та заперечення до закінчення підготовчого провадження, якщо судом не встановлено інший строк.

У разі, якщо подання скарги, заяви, клопотання буде визнане зловживанням процесуальними правами, суд з урахуванням обставин справи має право залишити без розгляду або повернути скаргу, заяву, клопотання.

Позивач вправі відмовитися від позову (всіх або частини позовних вимог), відповідач має право визнати позов (всі або частину позовних вимог) на будь-якій стадії судового процесу.

Сторони можуть укласти мирову угоду на будь-якій стадії судового процесу.

Учасники справи можуть отримати інформацію щодо справи за веб-адресою: inbox@lh.pl.court.gov.ua.

Ухвала окремо від рішення суду може бути оскаржена в апеляційному порядку лише щодо порушення правил підсудності. В іншій частині заперечення на ухвалу може бути включено до апеляційної скарги на рішення суду.

Ухвала набирає законної сили з моменту її підписання суддею.

**Суддя Лохвицького
районного суду Полтавської області В.А.Бондарь**